

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
នាយកដ្ឋានជួញដូរផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ដំណាំសាវម៉ាវ

ផលិតដោយ: នាយកដ្ឋានជួញដូរផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឆ្នាំ២០១៦

សៀវភៅ

ស្តីពី

ដំណាំសាវម៉ាត

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២០០០ ច្បាប់

ប.ព.ជ.ក AIDOC
Code: _____
Date: _____
Donated by: _____

ផលិតដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រក្សាសិទ្ធិដោយ: នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សមាសភាពចូលរួមចំណែកផលិតសៀវភៅ ស្តីពីដំណាំសាវម៉ាវ

I. ទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់:

១. បណ្ឌិត	ម៉ាក សៀន	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
២. បណ្ឌិត	ម៉ៅ មីនា	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៣. លោក	ប៉ែន ចុន្ទី	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៣. លោក	គឹម ជារ៉ា	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

II. អ្នករៀបរៀង:

១. លោក	ផាន ទុច	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

III. ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវ:

១. លោក	ហេង ចុន្ទី	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម

IV. ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល:

១. លោក	កេត សំអាត	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
២. លោក	ពេជ សុវណ្ណារ៉ា	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៣. លោក	ហុន ទ្រី	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
៤. លោក	ផន ប្រុស	នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ

មាតិកា

ទំព័រ

១. សេចក្តីផ្តើម..... ០១

២. ស្ថានភាពទូទៅនៃដំណាំសាវម៉ាវ..... ០១

 ២.១ ស្ថានភាពដំណាំសាវម៉ាវនៅកម្ពុជា..... ០២

៣. លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃដំណាំសាវម៉ាវ..... ០២

 ៣.១ លក្ខណៈដើម..... ០២

 ៣.២ លក្ខណៈឫស..... ០៣

 ៣.៣ លក្ខណៈស្លឹក..... ០៣

 ៣.៤ លក្ខណៈផ្កា..... ០៤

 ៣.៥ លក្ខណៈផ្លែ..... ០៥

 ៣.៦ លក្ខណៈសំបក គ្រាប់..... ០៥

៤. លក្ខណៈបរិស្ថាន អាកាសធាតុ ដី សម្រាប់ដំណាំសាវម៉ាវ..... ០៦

 ៤.១ សំណើមបរិយាកាស..... ០៦

 ៤.២ ទឹកភ្លៀង..... ០៦

 ៤.៣ សំណើម..... ០៦

 ៤.៤ សីតុណ្ហភាព..... ០៦

 ៤.៥ ពន្លឺ..... ០៧

 ៤.៦ ដី..... ០៧

៥. អំពីពូជ..... ០៧

 ៥.១ ការជ្រើសរើសពូជ..... ០៨

៥.២ ការបន្តពូជរបស់ដំណាំសាវម៉ាវ.....	០៩
៦. បច្ចេកទេសដាំដុះ.....	១២
៦.១ ការជ្រើសរើសចម្ការ.....	១២
៦.២ វិធីសាស្ត្រដាំកូនសាវម៉ាវ.....	១៥
៧. ការថែទាំ.....	១៧
៧.១ ការកាត់តែងមែក.....	១៧
៧.២ ការស្រោចស្រព.....	១៨
៧.៣ ការប្រើប្រាស់ជី.....	១៩
៨. កង្កាបខ្សែលើដំណាំសាវម៉ាវ.....	២១
៨.១ សត្វល្អិតចង្រៃ.....	២១
៨.២ ជំងឺលើដំណាំសាវម៉ាវ.....	២៣
៨.៣ ពពួករុក្ខជាតិចង្រៃ.....	២៤
៩. ការប្រមូលផល	២៨
៩.១ វិធីសាស្ត្រប្រមូលផល.....	៣០

ដំណាំសាវម៉ាវ

១. សេចក្តីផ្តើម

ដំណាំសាវម៉ាវជាប្រភេទឈើហូបផ្លែ ស្ថិតក្នុងអំបូរ Sapindaceae ថ្នាក់ឌីកូទីលេដូនដែលមានឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ Nephelium Lappaecum និងឈ្មោះជាភាសាអង់គ្លេស Rambutan ។

ផ្លែសាវម៉ាវមានរសជាតិផ្អែម និងជួរបន្តិចនៅពេលណាយើងបេះវាមកទុកក្នុងរយៈពេលខ្លី ។ ក្រៅពីតម្រូវការហូបផ្លែស្រស់ គេអាចយកទៅកែច្នៃដាក់ក្នុងកំប៉ុងធ្វើជាសាវម៉ាវកំប៉ុង ប៉ុន្តែ រសជាតិរបស់វាត្រូវបានថយចុះបន្តិច ។

ផ្នែកឱសថ ផ្លែរបស់សាវម៉ាវ គេអាចយកទៅធ្វើជាថ្នាំសម្រាប់យាត់ឈាម ឬសធ្វើជាថ្នាំព្យាបាលជំងឺគ្រុនក្តៅ ដោយយកឫសនេះទៅវងាស់នឹងទឹក ។

រីឯសំបករបស់វា គេយកទៅធ្វើជាថ្នាំសម្រាប់ព្យាបាលជំងឺឈឺក្បាល ដោយយកសំបកទៅរោលនឹងរងើកភ្លើង ហើយយកក្រណាត់រុំ រួចយកមកស្តុក្បាល ។

នៅក្នុងផ្លែសាវម៉ាវមួយផ្លែ ទម្ងន់របស់វាអាចពី ១៨ រហូតដល់ ៤៥ ក្រាម ហើយបើយើងបរិភោគមានបរិមាណសារធាតុទឹកចំនួន ៨២៩ ក្រាម ប្រូតេអ៊ីន ៩ ក្រាម ខ្លាញ់ ០.១ ក្រាម កាបូនអ៊ីដ្រាត ១៤៥ ក្រាម ជាតិសរសៃ ១១ ក្រាម វីតាមីន A និងវីតាមីន C ៣១ មីលីក្រាម កម្លាំងថាមពលគឺ ២៦៤ KJ / ១០០ក្រាម ។ បញ្ចូលគ្រាប់ផ្តល់នូវសារធាតុជំរើងពី ៣០ - ៣៤% ហើយផ្ទុកសារធាតុអាស៊ីត Arachidic ខ្ពស់ ៣៤៧% និងអាស៊ីត Oleic (42.5%) បន្ទាប់ពីយើងយកវាទៅដុតកំដៅ ជំររបស់វាបានប្រែពណ៌ទៅជាពណ៌លឿង និងមានក្លិនក្រអូប ។

២. ស្ថានភាពទូទៅនៃដំណាំសាវម៉ាវ

ដំណាំសាវម៉ាវគ្មានប្រភពកំណើតច្បាស់លាស់ទេ ប៉ុន្តែគេឃើញរបាយរបស់វាដុះនៅភាគខាងត្បូងនៃប្រទេស ចិន "នៅយូណាន និង ហៃណាន" រហូតមកដល់

តំបន់ឥណ្ឌូចិន ម៉ាឡេស៊ី ឥណ្ឌូនេស៊ី នៅ Sumatra, Java, Kaimantan, Sulawesi និងនៅប្រទេស Philipiness ។

ដំណាំសាវម៉ាវ ត្រូវបានគេដាំនៅពាសពេញតំបន់ត្រូពិចសើម នៃទ្វីបអាស៊ី ដូចជា Srilankato Newsguina ហើយមួយចំនួនតូចទៀតនៅក្នុងតំបន់ត្រូពិចសើម នៃប្រទេសអាមេរិក អាហ្វ្រិក និង អូស្ត្រាលី (Prosea. Plant Resouces of South East Asia) ។

២.១ ស្ថានភាពដំណាំជំនួងមីនៅកម្ពុជា

នៅប្រទេសកម្ពុជា មានដាំសាវម៉ាវនៅលើផ្ទៃដីប្រមាណ ១៣១៨ ហិកតា

ក្នុងនោះមានខេត្ត:

- ✓. ខេត្តកំពង់ចាម=៤៦៨ ហិកតា
- ✓. ខេត្តកំពត = ៣៥០ ហិកតា
- ✓. កោះកុង = ៣៣៦ ហិកតា
- ✓. ក្រុងព្រះសីហនុ= ៩៦ ហិកតា
- ✓. ប៉ៃលិន = ៣៤ ហិកតា
- ✓. ក្រចេះ = ២៣ ហិកតា
- ✓. មណ្ឌលគិរី= ១២ ហិកតា

៣. លក្ខណៈរូបសាស្ត្រនៃដំណាំសាវម៉ាវ

៣.១. ដើម:

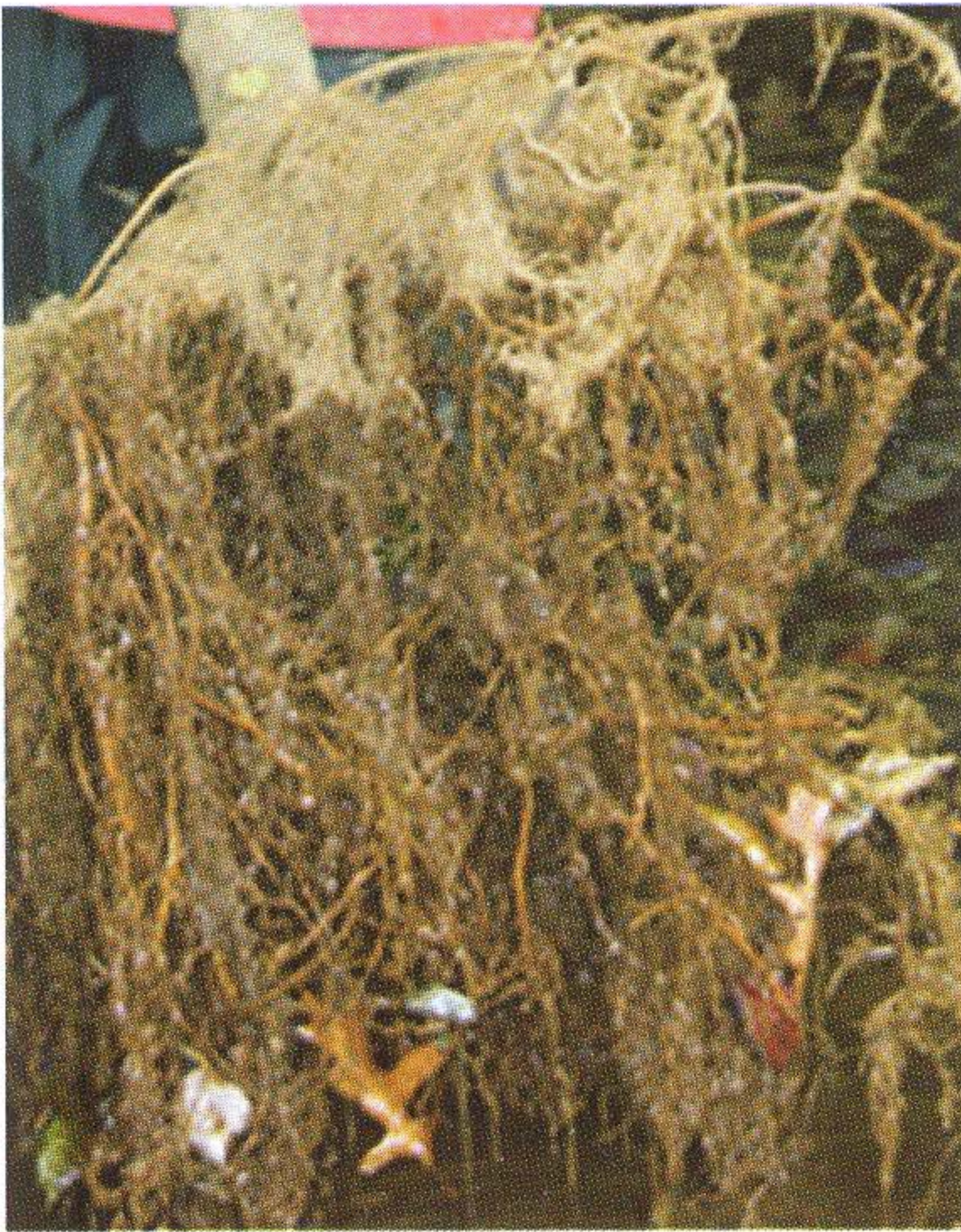
ដើមសាវម៉ាវ មានរាងជាពីរ៉ាមីតឈរ ដែលមានកម្ពស់មធ្យមចាប់ពី ១២-២៥ ម៉ែត្រឬអាចមានកម្ពស់រហូតដល់ទៅ ៤០ ម៉ែត្រ ចំពោះដើមដែលដុះចេញពីអំប្រើយ៉ុងគ្រាប់ផ្ទាល់។ ដើមមានលក្ខណៈបែកមែកពីដី កម្ពស់៤០-៦០សង់ទីម៉ែត្រ រាងមូល ធំទូលាយ សំបកនៃដើមមានពណ៌ត្នោត ឬប្រផេះចាស់។ ប៉ុន្តែចំពោះដើមបំបៅ ឬផ្សាំ មានកម្ពស់ប្រហែលពី ៧-១០ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ ។

៣.២ ឫស:

ចាប់ផ្តើមដុះមកព្រមៗគ្នា ជាមួយការលូតលាស់ របស់សរីរាង្គនៃដើម។ ទំហំ និងប្រវែងឫសរបស់ដំណាំសាវម៉ាវ អាស្រ័យទៅនឹងប្រភេទដី ដោយខ្លះមាន ប្រវែង៥០-១០០សង់ទីម៉ែត្រ ចំពោះឫស កែវ ចំណែក ឫសរយោងវិញមានប្រវែង ៤-៥ ម៉ែត្រ ដុះចាក់ពាសពេញផ្ទៃផ្នែក ក្រោមដើម ។ ឫសមានតួនាទីស្រូបយក សារធាតុចិញ្ចឹមផ្សេងៗ ពីក្នុងដី ដើម្បី ចិញ្ចឹមសរីរាង្គដើមផ្នែកខាងលើ ។

៣.៣. ស្លឹក:

ស្លឹករបស់សាវម៉ាវ មានលក្ខណៈដុះផ្លាស់គ្នា ហើយមានទំហំ បណ្តោយពី ៥-២៨ សង់ទីម៉ែត្រ និង ទទឹង ២-១០.៥ សង់ទីម៉ែត្រ នៅផ្នែកខាងលើ មានភាព រលោង ឬមានរោមបន្តិចបន្តួច រីឯផ្នែកផ្ទៃស្លឹកខាងក្រោមសំបូរទៅដោយរោម ។

សរសៃ Vein មានជាលិកា ២ និង Vessel ទៅបង្កើតជាបណ្តាញ សរសៃពាស ពេញផ្ទៃស្លឹក

៣.៤. ផ្កា:

ផ្ការបស់សាវម៉ាវ មានលក្ខណៈជា ចង្កោម នៅក្នុងពន្លកត្រង់ឆ្អឹងឡើងទៅលើ ពណ៌ច្រេះ ប្រវែង ១៥-២០ សង់ទីម៉ែត្រ ហើយផ្កាមានពណ៌ស លាយខៀវមាន Short petioledapealous-fainly odorous ហើយ ស្រោបដោយត្រួយខ្លីៗយ៉ាងល្អ ។ Pedicels ឡើងមានពណ៌លឿង លាយខៀវ ហើយ Pubcscent មានលក្ខណៈក្រាស់ ចំណែក Caly x មានរាងដូចពែងដែល មានទងពី

៤-៦ ពណ៌សលឿង លាយខៀវ ហើយ Fomantose មានពណ៌ច្រេះនៅខាងក្រៅ និងស្រទាប់សពណ៌ខ្លីនៅខាងក្នុង ។ ផ្កាមានត្របក Sepal ៤-៥ ច្រើនបំផុត ។

